

από του ζήλου και μεταμόρφωμά του σε λαό. Μόνο με αυτό το πνεύμα γίνεται ε' εργάτης φορέας του ανθρωπιστικού σοσιαλιστικού ιδανικού. Το θεριό δεν το θέλομε νάνωνιωθεί, νάνταριαστεί, φέρνοντας το χαμό και τον αφανισμό και την καταστροφή, κατά τις αποκαλυπτικές προφητείες του ήρωα του «Γή-ταυρου», μα να ξυπνήσει μέσα του η ανάγκη νά-παιτήσει μόρφωση, πολιτισμό και λευτεριά. Κι αν τρέξει τα δόντια του, κι αν αγριέψει, κι αν μουγκρίσει, κι αν κλάει και κατιτίς περισσότερο άκμα, να το κάμει: όχι για το χαλασμό, μα για το φώς, για το ξανάνωμα, για τον ανθρωπισμό του κόσμου. Τη νίκη του ιδανικού μας θά τη φέρει μόνο το φώτισμα του εργάτη. Σ' αυτό μπορεί να παίζει αναμφισβήτητα σπουδαίο μέρος κ' η τέχνη. Όπου έχει τη διάθεση, ο μισθός της μέγας. Μα αν θέλει να βοηθήσει σοβαρά, ως έρθει μόνο με το φώς, με το αίσθημα, με την αγάπη και τη σοβαρότητα. Τα σύμβολα και τους μυστικισμούς, τις αισθηματικές ασάφειες και διαχύσεις και τα παραμύθια ως τάφισι για τις αισθητικές ανάγκες των άστών. Με άκρετά σκοτάδια γιόμισε την ψυχή του λαού η άμαθεια κ' η θρησκεία, με άκρετες όνειροφαντασιές και πλάνες του σκότους το πνεύμα η άστική ιδεολογία. Ο εργάτης και γενικά ο λαός έχει ανάγκη να νιώσει την πραγματικότητα, γι' αυτό κ' η τέχνη, που δεν έχει την πηγή της σ' αυτή, βλάθει τον αγώνα αντί να τον βοηθήσει.

Είταν φυσικό κ' οι πρώτοι πνευματικοί αγωνιστές, που θά κατέβαιναν μ' αγάπη στο λαό, να κατεθούν με όλο το βάρος του άστικού τρόπου αίσθησης της πραγματικότητας. Και για ό,τι είναι φυσικό, δε μπορεί νάχει κατάκριση κανένας. Γι' αυτό κ' εγώ, με όλες τις παραπάνω αντιλογίες μου στο δράμα του κ. Ρήγα Γκόλφη, στο βήθος μόνο χαιρόμαι, βλέποντας νέους συγγραφείς να κατεβαίνουν στο λαό με αγάπη. Μα πάλι ούτε μπορώ, ούτε θέλω να το κρύψω πως θάταν ευχής έργα, αν η έμπνευση του συγγραφέα του «Γήταυρου» ξανακεντρίζονταν από το ίδιο ανθρωπιστικό αίσθημα, να κοίταζε περισσότερο τα πράγματα που θέλει να παραστήσει και να πάσχιζε σύνωρα νάλαφρωθεί όσο μπορεί περισσότερο από μυστήρια κ' αισθηματικότητες. Και θαρρώ, μ' αυτό όχι μόνο η τέχνη του θά κέρδιζε, μα και θά βοηθούσε ήθετικότερα την προπαγάντα μιας ιδέας που τον ένθουσιάζει, εκεί που τώρα με το «Γήταυρο» μπορεί περισσότερο να θολωθεί αυτή τόσο στις τάξεις των προλεταρίων, όσο και στις τάξεις των έχτρών τους.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ

ραπάνω της να εύχεται; δεν είν' αλήθεια, δάσκαλε; Τη γνωρίζετε σεις.
ΛΟΡΕΝΤΖΟΣ. Ναι, είναι αληθινά, όπως τη βλέπουμε τ' αδερφικά σας τ' μάτι. Βγαίνει απ' το μαρτύριο της φτωχιάς. Είν' κ' μέσα της σαν ένα αδιάκοπο φτερούγισμα. Το ένιωθα πρωτύτερα, που ήμουνα κοντά της. Η χάρη του Θεού είν' αληθινά επάνω της. Δεν είναι ύψος όπου να μην μπορεί να φτάση. Ο Λούκιος έχει μες τα χέρια του μια φλόγινη ζωή, μια δύναμη ατέλειωτη.
ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Είχατε μείνει πολύ μαζί του σήμερα;
ΛΟΡΕΝΤΖΟΣ. Ναι, κάμποση ώρα.
ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Πώς τον βρήκατε;
ΛΟΡΕΝΤΖΟΣ. Είχε απο γλύκα και παρηγοιασμένο. Θά τον δήτε σε λίγο, δάσκαλε. Η ευαισθησία του είναι επικίνδυνη. Τα πρόσωπα που τον αγαπούν, μπορούν να του κάμουν πολύ καλό και πολύ κακό. Ένας λόγος τον ταραίζει και τον κάνει άνω κάτω. Προσέχετε σε κάθε λέξη σας, σεις που τον αγαπάτε. Καλές αντάμωσεις. Ανάγκη να πηγαίνω. (Χαιρετίζει και τους δύο, για να φύγη).
ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Στο καλό, δάσκαλε. Ίσως κύριο σας ξαναδώ ιδώ. Έλπίζω. Σας έχει πιάσει

Ο "ΝΟΥΜΑΣ", ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΚΕΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΡΟΜΗ ΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗ
Για την Αθήνα Δρ. Σ.— Για τις Επαρχίες Δρ.
Για το Εξωτερικό Φρ. Χρ. Ιο.

Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τριμηνές (2 Δρ. την τριμηνία) συνδρομές.

Κανένας δε γράφεται συνδρομητής ή δε στείλει μπροστά τη συνδρομή του.

10 λεπτά το φύλλο λεπτά 10

ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ. Στα κιάκια (Σύνταγμα, Ομόνοια Έθν. Τράπεζα Υπ. Οικονομικών, Σταθμός Τροχιάδρου (Ακαδημία), Βουλή, Σταθμός υπόγειου Σιδηρόδρομου Ομόνοια), στα βιβλιοπωλεία «Εστίας» Γ. Κολάρου και Σακέτου (άντικρυ στη Βουλή).

Στην Κέρκυρα, Πάτρα και Βόλο, στα Πραχτορεία των Εφημερίδων.
Στα Χανιά (Κρήτη) στο Σύλλογο ο «Σολωμός».

ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ

Βουλευτική άπεργία — "Αν είχαμε Κυβέρνηση... — Η γλώσσα του λαού — Να κούρβουμαστε από τους όχτρους μας — Βουλευτές και ληστές.

ΕΙΧΑΜΕ λοιπόν και μεις την άπεργία μας, μια παράξενη και Ρωμαϊκή ολωσδιόλου άπεργία, που λέγεται «Κωλυσιεργία βουλευτική». Και η άπεργία πέτυχε, αφού η Κυβέρνηση υποχώρησε σ' αυτή και κήρυξε «την λήξιν των εργασιών της Βουλής», που λένε, δηλ. κολόγησε πως η Βουλή, μην έχοντας για την ώρα άλλη δουλιά βιαστική να κάνει, κλείνει τις πόρτες της και στέλνει τους έθνικούς πατέρες να βοσκίδουνε στις επαρχίες τους. Κείνο που θέλαν οι βουλευτές να πιτύχουν, το πιτύχανε. Και τώρα κορδώνονται και καρτερούνε με λαχτάρα να δημοσιευτεί το άλλο Βασ. διάταγμα που θάν τους καλεί σ' έχταχτη σύνοδο, δηλ. που θάν τους μετράει από χίλιες δραχμές στον καθένα για βουλευτική αποζημίωση.

Γιατί για τις χίλιες αυτές ψυροδραχμές γινότανε όλος ο κανυγός, σ' εποχή μάλιστα που οι Κουμπιάτες πεθαινον από την πείνα κι όλοι φονάζουμε, και οι βουλευτές μας πρώτοι πρώτοι, πως χρειάζεται οικονομία και της πεντάρας ακόμα για ν' αντικρούσουμε την καινούρια οικονομική καταστροφή που όλο και μας ζυγώνει.

«Αχ, μωρέ, κάτι άλλο χρειαζόντουσαν αυτοί οι φαβλατάδες, μα ό λαός κυλιέται ακόμα σε μια άπελ-

πιστική ψοφομένη και δε βρέθηκε ως την ώρα κείνος που θάν του δώσει την κλωστή και θά τον τραβήξει από το ραχάτι του.

ΑΝ είχαμε Κυβέρνηση με δόντια, που να μπορούσε να τρέξει, οι βουλευτές μας δε θάν τις χαιρόντουσαν τις χίλιες δραχμές. Θέλετε έχταχτη Σύνοδο; Δίν' έχει. Έλάτε μεθαύριο το χινόπωρο στην ταχτική. Κι α' σας φέρω σ' έχταχτη, τι θά κάνετε; Τίποτα. Άερα θά καθουρνίσετε πάλι, ρουσφέτια θάρπάξετε, κωλυσιεργίες θά μου σκαρώνετε Σιγτίρ λοιπόν από δω.

Μα ποιός να μιλήσει έτσι; Ο κ. Θεοτόκης ή ο κ. Ράλλης; Δε βαριέστε. Αυτοί δε συγκινούνται από τα τέτια, γιατί και τα τέτια τα θαρρουνε «καθιερωμένα κοινοβουλευτικά συνήθεια» και τανέχονται.

ΠΑΙΡΝΟΥΜΕ από την «Ακρόπολη» της περασμένης Δευτέρας ένα παραγραφάκι και σας το δίνουμε δίχως κανένα δικό μας σχόλιο. Να το:

«Παρακαλούμε τους άνταποκριτάς μας από τις επαρχίας ν' ακολουθήσι εις τα γράμματά τους το ύφος της «Ακρόπολεως». Απτικισμός δεν μας χρειάζεται. Μίσαι άριστοι, δοικαί, άνταυμίες άρχαίαι και τα λοιπά να λείπουν. Η «Ακρόπολις» ανήκει εις τον λαόν. Και ό λαός έχει τη δική του γλώσσα.

Σ' αυτήν λοιπόν την γλώσσαν πρέπει να τους μιλούμε οι λεγόμενοι γραμματισμένοι.

Την άλλην την άφίνουμε στον Χατζηδάκη και τον Μιστριώτη.

Το καταλάβετε;
«Όσοι δεν συμμορφωθούν, μία, δύο, τρεις, τέσσερες φορές, θά τους βαρεθούμε και θά τους αλλάξουμε.»

ΚΑΠΙΟΣ βουλευτής μας, κι από τους τρανούς τρανούς μάλιστα, βροντοφώνησε σε μια από τις τελευταίες συνεδρίες της μακαρίτισσας Βουλής τάκολουθα σορά έπη:

— Σέ στιγμή που ύβριστα ένθικα συμφέροντα βρίσκονται επί του τάπτιος (στο πάτωμα, δηλ.), δεν πρέπει να δείχνουμε και να φωνάζουμε στους όχτρους μας πως δεν έχουμε ναυτικό!

Μίτια μου! Σα να καρτερούσαν οι όχτροί μας να μάθουν από μας τι έχουμε και τι δεν έχουμε!

ΑΠΟ τα πρωτάκουστα κι αυτό για τον άλλο κόσμο, μ' από τα συνειδημένα για το Ρωμικέο. Οι βουλευτές της Καλαμπάκας δηλώσανε όρθα κορτά στον κ. Θεοτόκη:

— Α στείλει τον άξιωματικό Βλαχουγιάννη στην επαρχία μας να καταδιώξει τους ληστές, εμείς φεύγουμε από το κόμμα σου!

Και ξερετε γιατί; Ο Βλαχουγιάννης (καθώς μας το φανέρωσε η «Ακρόπολη») έχει την κακιά συνήθεια να μη κινιγεται μοναχά τους ληστές, μα και κείνους που προστα-

φρίκη για τις δικές μου σκάλες! (Συνοδεύει το γέρο έως τη θύρα) έπειτα γυρίζει προς το φίλο). Τι φωτιά νού και καλωσύνης σ' αυτό το γέρο! Άμα μπαίνει στο δωμάτιο, θαρρείς κα φέρνει παρηγοριά για όλους. Όποιος είναι λυπημένος ανασταίνει κι όποιος είναι χαρούμενος ζωηρεύει.

ΚΟΣΜΑΣ. Είναι έμφυχωτής αυτός; ανήκει στην ευγενικότερη φυλή των ανθρώπων. Το έργο του είναι ένας αδιάκοπος υπερωφωμός της ζωής: είναι η αδιάκοπη προσπάθεια να μεταδώση μια σπιθα, τόσο στάγλαμάτα του όσο και στα πλάσματα που άνταμώνει στο δρόμο του. Ο Λορέντζος ό Γάδδης μου φαίνεται άξιος για δόξα πολύ ψηλότερη από κείνη που του παραχωρούν οι σύγχρονοί του.

ΦΡΑΝΤΖΕΣΚΑ. Αλήθεια, αλήθεια. Να ξερατε τι δύναμη και τι άδρότητα ψυχής μας ιδειξε σ' έ κείνο το φοβερό δυστύχημα! Όταν έγινε αυτό, δεν ήταν ιδώ η αδερφή μου: είτανε στις μητέρας μας, στην Πίζα, με τη Μπεάτα. Έγινε το δυστύχημα στο έργαστήρι, εκεί, πάνω στο Μουσιόνε, κατά το βράδυ-βράδυ. Μονάχα ό φύλακας άκουσε την πισιολιά. Κι άμα ανακάλυψε την κλήθεια, κάτι του είπε μέσα του να τρέξη να εδωποιήση το

Λορέντζο το Γάδδη πριν από κάθε άλλο. Μέσα στην αγωνία και στη φρίκη εκείνης της χειμωνιάτικης βραδυάς, μέσα στην άντάρια και την άβελαιήτητα, αυτός μονάχα δεν έχασε ποτέ το θάρρος του, ούτε στιγμή δε δείλιασε ποτέ. Κρατούσε πάντα μια παράξενη πνευματική δικύγεια που μας υπόταζε όλους μας. Αυτός μονάχα πρόσταζε, κι όλοι μας υπακούσαμε. Αυτός θέλησε να μεταφερθή ό Λούκιος ιδώ στο σπίτι, έτοιμοθάνατος. Οι γιατροί τον είχαν απολίσει. Αυτός μονάχος έλεγε και ξεκάλεγε με πεισμαμένη πίστη: «Όχι, δε θά πεθάνη, δε θά πεθάνη, δεν μπορεί να πεθάνη.» Έγώ τον πίστεψα. Ά! τί ήρωική νύχτα, Δαέδο! Κ' ύστερα, ό έρχομός της Σουλβίας, η είδηση που μόνος της την είπε, η προσταγή που της έδωσε να μην μπη στην κάμαρα, όπου μια πνοή μπορούσε να σβήση εκείνο το τρεμόφεργο της ζωής: κ' η καρτερία αυτήνης, η άπιστευτη άντοχή της στην άγρυνία και στην κακοπέραση αλάκαιρας έβδομάδες, η περήφανη και σιωπηλή έννοια της και προσοχή, σαν έφύλαγε το κατώφλι για να αποδιση το χάρο να περάση...

(Ακολουθεί)